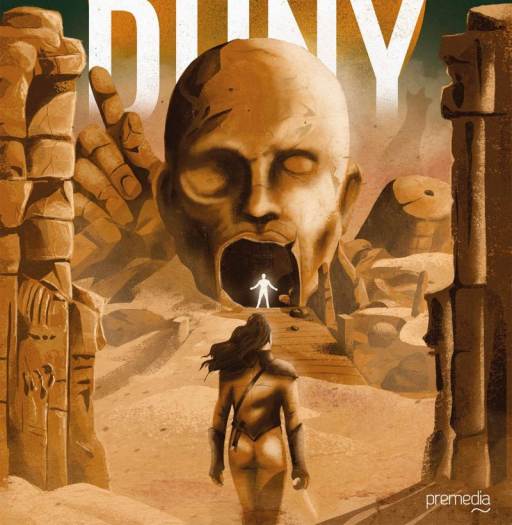

FRANK HERBERT

SPASITEI'
DUNY

FRANK HERBERT

**SPASITEL'
DUNY**

Z angličtiny preložila Marína Gálisová

Frank Herbert: Spasiteľ Duny

Prvé vydanie

Copyright © 1970 by Herbert Properties LLC

All rights reserved

Translation © Marína Gálisová, 2019

Slovak edition © Vydavateľstvo Premedia, 2019

ISBN 978-80-8159-789-3

ÚRYVKY Z VÝSLUCHU BRONSA Z IXU V CELE SMRTI

VYŠETROVATEL: Čo vás inšpirovalo práve k takémuto prístupu k dejinám Muad'Diba?

VÄZEŇ: Prečo by som mal odpovedať na vaše otázky?

VYŠETROVATEL: Pretože ja zachovám vaše slová.

VÄZEŇ: Ahá! Pre historika nie je nič lákavejšie!

VYŠETROVATEL: Tak teda budete spolupracovať?

VÄZEŇ: Prečo nie? Ale aj tak nikdy nepochopíte, čo inšpirovalo moju *Analýzu dejín*. Nikdy. Vaším kňazom ide o veľa, nemôžu len tak...

VYŠETROVATEL: Viete čo? Skúste to so mnou, možno niečo pochopím.

VÄZEŇ: Mám to skúsiť s vami? A vlastne, prečo nie? Upútalo ma, ako povrchne sa zvykneme dívať na túto planétu, čo vyplýva už z jej ľudového názvu Duna. Ten je dôležitý, nie Arrakis, ale Duna. Dejiny sú posadnuté Dunou ako púšťou, ako rodiskom Fremenov. Také dejiny potom príliš analyzujú tie zvyky, ktoré vyplynuli z nedostatku vody, príliš sa zameriavajú na Fremenov ako polokočovníkov vo filterhaboch, uchovávajúcich väčšinu telesnej vlhkosti.

VYŠETROVATEL: Tvrdíte, že takto získané údaje nie sú pravdivé?

VÄZEŇ: Pravdivé sú, ale je to len povrchná pravda. Ak ignorujete, čo leží pod povrchom, je to... je to, ako keby ste sa pokúsili porozumieť môjmu rodisku, planéte Ix, a prehliadli pôvod

jej mena v skutočnosti, že je to deviata planéta nášho slnka. Nie... kdeže. Nestačí vnímať Dunu ako planétu krutých púštnych búrok. Nestačí hovoriť o hrozbe, ktorú predstavujú gigantické piesočné červy.

VYŠETROVATEL: Lenže tieto skutočnosti sú pre charakter Arrakisu kľúčové!

VÄZEŇ: Kľúčové? Nepopieram. Zároveň však zjednodušujú pohľad na planétu. Je taký zjednodušený, ako keď sa nazdávame, že Duna je planétou jednej plodiny, lebo je jediným a výlučným zdrojom korenia, melanže.

VYŠETROVATEL: Áno. Čo nám poviete k posvätnému koreniu?

VÄZEŇ: Posvätné? Nuž, tak ako všetko, čo je posvätné, aj korenie zároveň dáva i berie. Predlžuje život a umožňuje adeptovi predvídať vlastnú budúcnosť, ale zároveň ho sputnáva krutou závislosťou a poznačí mu oči tak, ako ich máte poznačené aj vy: sú celomodré, bez bielka. Vaše oči, váš orgán zraku, pozerajú jednostranne, strátiť zmysel pre kontrast, vnímajú len jeden aspekt veci.

VYŠETROVATEL: Pre takéto kacírstvo ste sa ocitli v tejto cele!

VÄZEŇ: Ocitol som sa v nej z vôle vašich kňazov. A ako všetci kňazi, aj vy ste sa veľmi skoro naučili nazývať pravdu kacírstvom.

VYŠETROVATEL: Ste tu, pretože ste sa odvážili tvrdiť, že Paul Atreides musel stratiť niečo podstatné zo svojej ľudskosti, aby sa mohol stať Muad'Dibom.

VÄZEŇ: Zabudli ste, že na Arrakise stratil otca vo vojne proti Harkonnenovi? A čo smrť Duncana Idaha, ktorý sa obetoval, aby Paul a lady Jessica mohli ujsť?

VYŠETROVATEL: Z tých slov priam kričí váš cynizmus.

VÄZEŇ: Vraj cynizmus! Aha, cynizmus je nepochybne väčší hriech ako kacírstvo. Pochopte, ja v skutočnosti nie som cynik. Som len pozorovateľ a komentátor. Práveže v Paulovi, utečencovi v púšti so svojou tehotnou matkou po boku, som zazrel skutočnú vznešenosť. Samozrejme, matka mu nebola len bremenom, ale aj veľkým prínosom.

VYŠETROVATEL: Vy historici máte jednu chybu, do všetkého musíte vráť. Uzriete skutočnú vznešenosť vo svätom Muad'Dibovi, ale spochybníte ju cynickým dôvetkom.

VÄZEŇ: Vy kňazi ste urobili dobre, že ste sa spojili so sesterstvom Bene Gesserit. Aj ono prežíva, lebo tají, čo robí. Nedokáže však utajiť, že lady Jessica bola vycvičená adeptka Bene Gesseritu. Viete, že svojho syna tiež naučila spôsobom Sesterstva. Môj zločin spočíva v tom, že som Bene Gesserit analyzoval, vysvetľoval som ich mentálne umenie a ich genetický program. Vy nechcete upozorňovať na skutočnosť, že Muad'Dib bol vytúženým a vycvičeným spasiteľom Sesterstva, že spočiatku bol ich Kwisatz Haderach, až potom sa stal vašim prorokom.

VYŠETROVATEL: Ak som mal niekedy pochybnosti, či si zaslúžite rozsudok smrti, práve ste ich rozptýlili.

VÄZEŇ: Zomrieť môžem iba raz.

VYŠETROVATEL: Smrť má rôzne podoby.

VÄZEŇ: Pozor, aby ste zo mňa neurobili mučeníka. Nevieam, či by aj Muad'Dib... Povedzte mi, vie Muad'Dib o tom, čomu sa venujete v týchto podzemných žalároch?

VYŠETROVATEL: Svätú rodinu zásadne nezafažujeme banalitami.

VÄZEŇ: (Smiech.) A kvôli tomuto si Paul Atreides prebojoval cestu do úkrytu medzi Fremenmi! Kvôli tomuto sa naučil jazdiť na piesočnom červovi a ovládať ho! Nemal som odpovedať na vaše otázky, bola to chyba.

VYŠETROVATEL: Ale ja sľub, že vaše slová uchovám, dodržím.

VÄZEŇ: Naozaj? Tak ma teda pozorne počúvajte, vy degenerovaný Fremen, vy zvrhlý kňaz, ktorý nemá boha okrem seba! Vaše svedomie je zaťažené mnohými hriechmi. Práve pri fremenskom obrade dostal Paul prvú masívnu dávku melanže, a tak si otvoril myseľ voči víziám svojich budúcností. Práve fremenský rituál tou istou melanžou prebudil nenarodenú Aliu v maternici lady Jessicy. Zamysleli ste sa niekedy, čo to pre Aliu znamenalo, narodiť sa do tohto vesmíru ako plne uvedomelá bytosť, so všetkými spomienkami a poznaním svojej matky? To je najstrašnejšie znásilnenie.

VYŠETROVATEL: Bez posvätnnej melanže by sa Muad'Dib nestal vodcom všetkých Fremenov. Bez svojej svätej skúsenosti by Alia nebola Aliou.

VÄZEŇ: Bez svojej slepej fremenskej ukrutnosti by ste sa vy nikdy nestali kňazom. Veru, poznám vás, Fremenov. Myslíte si, že

Muad'Dib je váš, pretože sa spojil s Chani, pretože prijal fremenské zvyky. Ale začal ako Atreides a vycvičila ho benegeseritka. Ovládal disciplíny, aké vy vôbec nepoznáte. Nazdávali ste sa, že vám priniesol novú organizáciu a novú misiu. Sľúbil vám, že vašu púštnu planétu premení na raj s hojnosťou vody. A kým vás opantal týmito víziami, pripravil vás o panenstvo!

VYŠETROVATEĽ: Vaše odporné kacírstvo nič nemení na skutočnosti, že Veľká ekologická transformácia Duny rýchlo postupuje vpred.

VÄZEŇ: Som podľa vás kacír, lebo som vypátral korene tejto transformácie a rozobral jej dôsledky. Bitka na pláňach Arrakis možno ukázala vesmíru, že Fremeni dokážu poraziť imperiálnych sardaukarov, ale aké ďalšie ponaučenie z nej možno čerpať? Keď sa hviezdne impérium rodu Corrinovcov premenilo na fremenské impérium s Muad'Dibom na čele, čím všetkým sa ešte stalo? Váš džihád trval iba dvanásť rokov, ale aký bol poučný! A teraz Impérium odhalilo ten podvod, formálne manželstvo Muad'Diba a princeznej Irulán!

VYŠETROVATEĽ: Opovažujete sa obviňovať Muad'Diba z podvodu!

VÄZEŇ: Nie, nie je to kacírstvo, hoci ma za to zabijete. Princezná sa stala jeho manželkou, ale nie jeho družkou. Chani, jeho fremenská láska z mladosti – to je jeho pravá družka! Všetci to vedia. Irulán bola iba kľúč k trónu, nič viac.

VYŠETROVATEĽ: Je mi jasné, prečo sprisahanci, ktorí kujú plány proti Muad'Dibovi, toľko citujú vašu *Analýzu dejín*!

VÄZEŇ: A mne je jasné, že vás nepresvedčím. Lenže sprisahanie je staršie ako moja *Analýza*. Zrodilo sa za dvanásť rokov Muad'Dibovho džihádu. Lebo džihád zjednotil staré mocenské skupiny a roznietil sprisahanie proti Muad'Dibovi.

Paula Muad'Diba, mentata s imperátorskou korunou, a jeho sestru Aliu obklopuje tolko mýtov, že za týmito závojmi je ťažké uzrieť skutočných ľudí. A predsa existoval muž, ktorý sa narodil ako Paul Atreides, a žena, ktorá sa narodila ako Alia. Ich telá podliehali priestoru a času. A hoci ich jasnozrivé schopnosti vyvýšili nad zvyčajné hranice času a priestoru, bezpochyby vzišli z ľudského plemena. Zažili skutočné udalosti, ktoré zanechali skutočné stopy v skutočnom vesmíre. Ak ich chceme pochopiť, musíme si uvedomiť, že ich tragédia bola tragédiou celého ľudstva. Preto toto dielo nie je venované ani Muad'Dibovi, ani jeho sestre, ale ich dedičom – nám všetkým.

VENOVANIE V KNIHE MUAD'DIBOVA KONKORDANCIA
ODPÍSANÉ Z TABLA MEMORIUM PRÍVRŽENCOV KULTU
MAHDÍHO DUCHA

Za vlády imperátora Muad'Diba sa vyrojilo viac historikov ako v ktorejkoľvek inej ére ľudských dejín. Väčšina z nich rovnako ako on hájila určitý názor, žiarlivo a sektársky, ale o mimoriadnom vplyve tohto muža vypovedá fakt, že v toľkých rozličných svetoch vyvolal obrovské vášne.

Samozrejme, spájali sa v ňom všetky ingrediencie histórie, ideálne aj idealizované. Tento muž, narodený ako Paul Atreides, potomok starodávneho veľkorodu, dostal hlboký výcvik prána-bindú od svojej

matky a benegesseritky lady Jessicy. Vďaka nemu dokázal nadľudsky ovládať svoje svaly a nervy. No ešte bol aj mentat: človek s intelektom, ktorého kapacita presahovala schopnosti náboženstvom zakázaných mechanických počítačov, aké používali generácie predkov.

A okrem toho všetkého bol Muad'Dib aj Kwisatz Haderach – ten, ktorého sa Sesterstvo pokúšalo vyšľachtiť už tisícky generácií metódami svojho genetického programu.

Tento Kwisatz Haderach, ten, ktorý môže byť „na mnohých miestach súčasne“, tento prorok, tento muž, prostredníctvom ktorého chcelo spoločenstvo Bene Gesserit riadiť osud ľudstva, sa stal imperátorom Muad'Dibom a uzavrel manželstvo z rozumu s dcérou padišacha imperátora, ktorého porazil.

Len si predstavte, aký paradox, aké zlyhanie bolo implicitne prítomné už v tejto chvíli! Určite ste totiž čítali aj iné dejiny a poznáte fakty, ktoré vidieť pri povrchnom pohľade. Muad'Dibovi divokí Fremeni skutočne premohli padišacha Šaddáma IV. Rozdrvili légie sardaukarov, spojené vojská veľkorodov, harkonnenovské armády aj žoldnierov, kúpených za peniaze, ktoré odhlasoval Landsraad. Zrazil Kozmickú gildu na kolená a svoju sestru Aliu posadil na náboženský trón, ktorý Bene Gesserit považovalo za svoj.

To všetko sa mu podarilo a vykonal ešte mnoho iného.

Muad'Dibovi misionári z Kwizarátu rozniesli svoju náboženskú vojnu po celom vesmíre, rozpútali džihád, ktorého hlavný dopad trval len dvanásť štandardných rokov, ale za tento obmedzený čas spojil Muad'Dib prostredníctvom náboženského kolonializmu prakticky celý ľuďmi osídlený vesmír pod jedinou vládou.

Muad'Dib to dokázal, pretože dobytie Arrakis, planéty známejšej pod menom Duna, mu prinieslo monopol na najcennejšie platidlo ríše – korenie, ktoré predlžuje život, melanž, životodarný jed.

Ajhľa, tu bola ďalšia ingrediencia ideálnych dejín: materiál, ktorého účinky na psychiku rozmotávali pradená času. Bez melanže by nemohli Ctihodné matky zo Sesterstva pozorovať a ovládať ľudstvo. Bez melanže by nemohli Navigátori z Gildy viesť lode vesmírom. Bez melanže by hrozila miliardám miliárd občanov Impéria smrť na abstinenčný syndróm.

Bez melanže by nedokázal Paul Muad'Dib prorokovať.

My už vieme, že tento moment absolútnej moci v sebe zahŕňal

zlyhanie. Jediným možným vysvetlením tejto situácie je, že absolútne presný a úplný prorocký dar je zároveň smrteľný.

Iné dejiny tvrdia, že Muad'Diba porazili na prvý pohľad zjavní sprisahanci – Gilda, Sesterstvo a vedeckí amoralisti z Bene Tleilaxu so svojimi trikmi a tvárotanečníkmi. Ďalší historici poukazujú na špiónov v Muad'Dibovej domácnosti. Zdôrazňujú rolu Dunskeho tarotu, ktorý zahmlil Muad'Dibov prorocký zrak. Niektorí vysvetľujú, ako bol Muad'Dib donútený prijať služby ghola, mŕtveho tela, vycvičeného na to, aby ho zabilo. Nemôžu však ignorovať, že tým gholom bol Duncan Idaho, pobočník Atreidesovcov, ktorý zahynul pri záchrane života mladého Paula.

Zároveň opisujú sprisahanie Kwizarátu, ktorému velil chválorečník Korba. Krok za krokom nám osvetľujú Korbov plán urobiť z Muad'Diba mučeníka a vinu zvaliť na Chani, jeho fremenskú konkubínu.

No môže vari ktorýkoľvek z týchto prvkov vysvetliť fakty, ktoré nám odhalili dejiny? Nie. Len ak pochopíme smrtiacu povahu prorockého nadania, porozumieme, ako mohla taká obrovská a prezieravá sila zlyhať.

Dúfajme, že iní historici sa z tohto objavu poučia.

Bronso z Ixu: *Analýza dejín: Muad'Dib*

*Niet žiadnej priepasti medzi bohmi a ľuďmi: jedni sa s ne-
nútenou jemnosťou miesia s druhými.*

MUAD'DIBOVE PRÍSLOVIA

Napriek vražednej povahe sprisahania, na ktorom pracoval, sa myšlienky Scytala, tleilaxského tvárotanečníka, znovu a znovu vracali k smútku a súcitu.

Raz oľutujem, že zaviním smrť a utrpenie Muad'Diba, povedal si.

Dával si pozor, aby túto mäkkosť utajil pred ostatnými sprisahancami. Jemu samému však tieto pocity prezradili, že je preňho jednoduchšie identifikovať sa s obeťou ako s útočníkmi – čo je typické pre Tleilaxanov.

Scytale zamyslene postával ďalej od ostatných. Práve prebiehala diskusia o psychickom jede. Diskusia bola energická a rázna, ale zdvorilá tým slepo posadnutým spôsobom, s akým sa adepti Velkých škôl vždy venovali témam súvisiacim s ich dogmou.

„Vždy, keď si už myslíte, že ho máte na ražni, vyjde najavo, že sa mu neskrivil ani vlások na hlave!“

To povedala Gaius Helena Mohiamová, stará Ctihodná matka Bene Gesseritu, ich hostiteľka na planéte Wallach IX. Sedela na vznášajúcom sa kresle naľavo od Scytala a pod čiernym rúchom skrývala vyzlabnuté telo čarodejnice. Kapucňu si zložila z hlavy, bolo jej vidieť kožovitú tvár a strieborné vlasy. Z tváre pripomínajúcej lebku civeli zapadnuté oči.

Zhovárali sa v jazyku mirabhasa, takže zneli samé rozvinuté falangové spoluhlásky a spojené samohlásky. Tento jazyk slúžil na vyjadrovanie jemných emocionálnych odtienkov. Edric, kormidelník Gildy, odpovedal Ctihodnej matke zvukom vyjadrujúcim úctu, ale s úškrnom – milý detail plný pohrdlivej zdvorilosti.

Scytale pozrel na vyslanca Gildy. Edric plával v nádrži s oranžovým plynom len pár krokov od neho. Nádrž sa nachádzala uprostred priesvitnej kupoly, ktorú Bene Gesserit vybudoval na toto stretnutie. Gildman mal podlhovasté telo, neurčito humanoidné s plutvami na nohách a obrovskými blanitými rukami – ryba v čudesnom mori. Vetracie otvory vypúšťali z nádrže bledooranžový oblak s výraznou arómou melanže, korenia, ktoré predlžuje život.

„Ak vykročíme týmto smerom, zahynieme na hlúposť!“

To sa ozvala štvrtá prítomná – potenciálna sprisahankyňa princezná Irulán, manželka (ale nie skutočná družka, pripomenul si Scytale) ich spoločného nepriateľa. Stála pri hrane Edricovej nádrže, bola to vysoká plavovlasá krásavica, prepychovo oblečená v rúchu z kožušiny modrej veľryby a čiapke z rovnakej látky. V ušiach sa jej ligotali zlaté gombíky. Vystupovala s aristokratickou hrdosťou, ale niečo v tlmenej hladkosti jej črt prezrádzalo nezmazateľný vplyv Bene Gesseritu.

Scytale sa v duchu odpútal od nuáns jazyka a tvári a zamyslel sa nad nuansami tohto miesta. Okolo kupoly sa rozprestierali kopce pokryté roztápajúcim sa snehom, v ktorom sa odrážal škvrnitý mokrý modrý svit, vychádzajúci z malého modrobielého slnka nad poludníkom.

Prečo práve tu? spýtal sa v duchu Scytale. Bene Gesserit nezvykne konať bez dôvodu. Zamyslime sa nad touto priestrannou kupolou – konvenčnejší a stiesňujúcejší priestor by mohol v gildmanovi vyvolať klaustrofobickú nervozitu. Bloky, prítomné v jeho psychike, spôsobila skutočnosť, že sa narodil a žil mimo planéty v otvorenom vesmíre.

Keď však toto miesto vybudovali špeciálne pre Edrica, ukázali prstom na jeho slabinu.

Na čo ukazujú prstom u mňa? spýtal sa v duchu Scytale.

„Nechcete sa vyjadriť, Scytale?“ obrátila sa naňho Ctihodná matka.

„Silou-mocou ma mienite zatiahnuť do tohto šialenstva?“ odvetil Scytale. „No dobre. Máme do činenia s potenciálnym mesiášom. Na toho sa nedá podniknúť frontálny útok. Ak by sa stal mučeníkom, bol by to náš koniec.“

Iba sa naňho uprene zahľadeli.

„To je podľa vás jediné riziko?“ spýtala sa Ctihodná matka pisklavým hlasom.

Scytale pokrčil plecami. Na toto stretnutie si zvolil nevýraznú okrúhlu tvár, veselé črty a nudné plné pery, telo ako nafúknutá knedľa. Keď teraz pozoroval ostatných sprisahancov, zišlo mu na um, že to bolo ideálne rozhodnutie – zrejme inštinktívne. On jediný v tejto skupine dokázal meniť svoj výzor v širokom spektre telesných tvarov a črt. Bol tvárotanečník, čiže ľudský chameleón, a jeho súčasná podoba ostatným našepkávala, aby ho nebrali príliš vážne.

„No?“ nedala sa Ctihodná matka.

„Vychutnával som si to ticho,“ odvetil Scytale. „Je lepšie, ak našu nenávisť nevyšlovíme.“

Ctihodná matka sa oprela a Scytale videl, že ho znovu hodnotí. Všetci tu prešli dôkladným výcvikom prána-bindú, dokázali ovládať svaly a nervy tak, ako to vedelo len málo ľudí. Ale tvárotanečník disponoval takými prepojeniami svalov a nervov, aké ostatní vôbec nemali, navyše bol schopný špeciálnej kompatibility, mimického vciťovania, pomocou ktorého prijal s výzorom iného človeka aj jeho psychiku.

Scytale jej poskytol dosť času na zhodnotenie, potom povedal: „Jed!“ Vyslovil to slovo atonálne, aby bolo jasné, že len on sám chápe jeho tajný význam.

Gildman sa pomrivil a jeho hlas sa ozval z guľovitého lesklého reproduktora, ktorý obiehal okolo rohu jeho nádrže. „Rozprávame sa o psychickom jede, nie o fyzickom,“ adresoval princeznej Irulán.

Scytale sa rozosmial. Smiech v jazyku mirabhasa dokázal protivníka paralyzovať a Scytale si naozaj nedával servítku pred ústa.

Irulán sa pochvalne usmiala, ale kútiky úst Ctihodnej matky odhalili stopu hnevu.

„Prestaňte!“ zachripela Gaius Helena Mohaimová.

Scytale stíchol, ale už mu venovali pozornosť – Edric v nemom hneve, Ctihodná matka zlostne sústredená, Irulán pobavená, ale zmätená.

„Náš priateľ Edric naznačuje,“ pokračoval Scytale, „že dve čaro-dejnice, zasvätené do rafinovaných metód Bene Gesseritu, sa zrejme nenaučili správne používať klam.“

Gaius Helena Mohaimová sa obrátila a uprene hľadela na chladné kopce svojho benegesseritského domova. Scytale videl, že si práve začala uvedomovať jednu životne dôležitú vec. O Irulán to však neplatilo.

„Ste jeden z nás alebo nie, Scytale?“ spýtal sa Edric. Uprene hľadel drobnými hľadavčými očami.

„O moju lojalitu tu nejde,“ odvetil Scytale. Sústreďoval sa na Irulán. „Kladiete si otázku, princezná, prečo ste sem merali toľko parsekov, prečo ste toľko riskovali?“

Prikývla.

„Len preto, aby ste si vymieňali frázy s humanoidnou rybou alebo debatovali s tučným tleilaxským tvárotanečníkom?“ pokračoval Scytale.

Cúvla od Edricovej nádrže a podráždene pokrútila hlavou nad silnou arómou melanže.

Edric ten okamih využil a vložil si do úst melanžovú tabletku. Scytale si všimol, že korenie jedáva, dýcha a určite aj pije. Bolo to pochopiteľné, lebo korenie maximalizovalo jasnozrivosť navigátorov, dodávalo im schopnosť viesť vesmírnu loď Gildy nadsvetelnou rýchlosťou. Pomocou korenia našiel vždy tú líniu budúcnosti lode, v ktorej sa vyhla nebezpečenstvu. Aj Edric teraz začítal iný typ nebezpečenstva, ale jeho barlička jasnozrivosti by ho nemusela nájsť.

„Tuším som sem nemala chodiť,“ utrúsila Irulán.

Ctihodná matka sa obrátila, otvorila oči a zavrela ich – ten zvláštny pohyb pripomínal plaza.

Scytale prešiel zrakom od Irulán k nádrži, pozýval princeznú k svojmu uhlu pohľadu. Scytale vedel, že Edric jej bude pripadať odporný: vypučené oči, obludné nohy a ruky pomaly sa pohybujúce v plyne, okolo neho dymové oranžové víry. Zamyslí sa nad jeho sexuálnym správaním, nad tým, aké zvláštne by bolo páriť sa s takýmto tvorom. Dokonca aj generátor silového poľa, ktorý Edricovi simuloval bezváhový stav vesmíru, vytváral medzi nimi neprekonateľnú vzdialenosť.

„Princezná,“ oslovil ju Scytale, „vdaka Edricovi ani prorocký pohľad vášho manžela pravdepodobne nezachytí určité momenty. Vráťane tohto.“

„Pravdepodobne,“ zopakovala Irulán.

Ctihodná matka so zavretými očami prikývla. „Fenomén jasnozrivosti úplne nechápu ani tí, čo sú doň zasvätení,“ povedala.

„Som právoplatný navigátor Gildy a disponujem Mocou,“ vyhlásil Edric.

Ctihodná matka znovu otvorila oči. Tentoraz hľadela na tvárotanečníka, jej pohľad mal v sebe tú zvláštnu benegesseritskú intenzitu. Analyzovala detaily.

„Nie, Ctihodná matka,“ zamrmlal Scytale, „nie som taký jednoduchý, ako sa doteraz zdalo.“

„Nechápeme Moc iného pohľadu,“ zdôraznila Irulán. „O to tu ide. Edric vraví, že môj manžel nevidí, nevie ani nemôže predpovedať, čo sa stane vo sfére navigátorovho vplyvu. No ako ďaleko navigátorov vplyv siaha?“

„V našom vesmíre sú ľudia a veci, ktoré poznám len podľa ich účinku,“ povedal Edric a rybie ústa vytvorili úzku čiarku. „Viem, že tu... tam... niekde sú. Tak ako vodné živočíchy rozrušia svojím pohybom prúdy, tak aj jasnozrivý naruší čas. Videl som, kde je váš manžel, hoci som nikdy nevidel ani jeho osobne, ani ľudí, ktorí majú rovnaké ciele a sú mu verní. Takúto ochranu adept poskytuje aj svojim.“

„Irulán nie je vaša,“ namietol Scytale. A pozrel zboku na princeznú.

„Všetci vieme, prečo je sprisahanie možné iba v mojej prítomnosti,“ povedal Edric.

Irulán mu odpovedala hlasom, aký sa používa na opis stroja: „Vidím, že ste užitočný.“

Vidí ho takého, aký je, pomyslel si Scytale. Dobre!

„Budúcnosť treba sformovať,“ poznamenal nahlas. „Zapamätajte si to, princezná.“

Irulán pozrela na tvárotanečníka.

„Ľudia, ktorí majú rovnaké ciele ako Paul a sú mu verní,“ zopakovala. „Takže aj určití fremenský legionári nosia jeho ochranný plášť. Videla som, ako pred nimi prorokoval, počula som, ako prevolávali na slávu Mahdímu, svojmu Muad'Dibovi.“

Uvedomuje si, pomyslel si Scytale, že ju skúšajú. Vie, že rozhodnutie, ktoré ju môže zachovať alebo zničiť, ešte len padne. Rozoznala pascu, ktorú sme jej nastražili.

Scytalov pohľad sa stretol s pohľadom Ctihodnej matky. Uvedomil

si, že aj ona takto uvažuje o Irulán. Samozrejme, Bene Gesserit poučil svoju princeznú, vystrojil ju klamárskou obratnosťou. Ale zakaždým príde aj chvíľa, keď benegesseritka musí dôverovať vlastnému výcviku a inštinktom.

„Princezná, ja viem, čo od imperátora najväčšmi chcete,“ ozval sa z nádrže Edric.

„Kto to nevie?“ prehodila Irulán.

„Želáte si byť matkou-zakladateľkou kráľovskej dynastie,“ povedal Edric, ako keby ju nepočul. „Ak sa k nám nepridáte, nikdy sa to nestane. Dávam vám na to svoje slovo jasnovidca. Imperátor sa s vami oženil z politických dôvodov; nikdy sa s ním nebudete deliť o lôžko.“

„Aha, jasnovidec je zároveň voyeur,“ podpichla ho Irulán.

„Imperátor je pevnejšie spätý so svojou fremenskou konkubínou než s vami!“ vyštekol Edric.

„Lenže tá mu nedá dediča,“ odvrkla Irulán.

„Rozum je prvou obeťou silného citu,“ zašomral Scytale. Cítil, ako sa z Irulán valí hnev, a videl, že jeho napomenutie zabralo.

„Nedá mu dediča,“ zopakovala Irulán s presne dávkovaným pokojom v hlase, „lebo ja jej tajne podávam antikoncepciu. Také priznanie ste od mňa chceli počuť?“

„Imperátor to bezpochyby nezistí,“ povedal Edric s úsmevom.

„Už som si preňho pripravila lži,“ vyhlásila Irulán. „Má síce cit pre pravdu, ale niektorým ľžiam sa verí ľahšie ako pravde.“

„Musíte sa rozhodnúť, princezná,“ povedal Scytale, „ale nezabúdajte, čo vás ochraňuje.“

„Paul je ku mne spravodlivý,“ povedala. „Som členkou jeho rady.“

„Dvanásť rokov ste manželkou imperátora – prejavil vám za ten čas aspoň náznak citu?“

Irulán pokrútila hlavou.

„Zosadil vášho otca, s pomocou svojich neslávne známych fremenských hôrd ho porazil, oženil sa s vami, len aby mal nárok na trón, ale nikdy vás nekorunoval na imperátorku,“ poznamenal Edric.

„Edric sa vás pokúša zahltiť emóciami, princezná,“ poznamenal Scytale. „Nie je to zaujímavé?“

Pozrela na tvárotanečníka, všimla si jeho neskrývaný úsmev a zdvihla obočie. Scytale videl, ako si uvedomila, že ak z porady odíde pod ochranou Edricovej sféry vplyvu, čo bolo súčasťou ich sprisahania,

tieto okamihy zostanú bezpečne ukryté pre Paulovou jasnozrivosťou. Ak však poruší daný sľub...

„Zdá sa vám, princezná,“ spýtal sa Scytale, „že Edric má v našom sprisahaní priveľký vplyv?“

„Už som sľúbil,“ zaprotestoval Edric, „že sa podriadim najlepšiemu úsudku, ktorý sa prejaví na našich poradách.“

„A kto určí, ktorý úsudok je najlepší?“ opáčil Scytale.

„Chcete, aby princezná odišla bez toho, že sa k nám pripojí?“ spýtal sa Edric.

„Nie, on len chce, aby bola našej veci naozaj oddaná,“ zavrčala Ctihodná matka. „Medzi nami by nemala byť nijaká leš.“

Scytale videl, že Irulán sa uvoľnila a zaujala zamyslenú polohu s rukami ukrytými v rukávoch rúcha. Teraz bude rozmýšľať o návraďe, ktorú jej ponúkol Edric: založiť kráľovskú dynastiu! Položí si otázku, aký úskok sprisahanci vymysleli, aby sa pred ňou ochránili. Bude zvažovať rozličné veci.

„Scytale,“ prehovorila Irulán, „o vás Tleilaxanoch sa hovorí, že máte zvláštny zmysel pre česť: vaše obete musia mať vždy únikovú cestu.“

„Ak ju dokážu nájsť,“ prisvedčil Scytale.

„Ja som teda obeť?“ spýtal sa Irulán.

Scytale sa rozosmial.

Ctihodná matka si odfrkla.

„Princezná,“ povedal Edric, hlas mu znel jemne a presvedčivo, „už ste jednou z nás, o to sa nebojte. Nešpehujete vari na dvore imperátora pre svoje nadriadené z Bene Gesseritu?“

„Paul dobre vie, že informujem svoje učiteľky,“ povedala.

„Ale neposkytujete im námety na silnú propagandu proti vášmu imperátorovi?“ spýtal sa Edric.

Nie „nášmu“ imperátorovi, postrehol Scytale. „Vášmu“ imperátorovi. Irulán je benegesseritka, toto prerieknutie si musí všimnúť.

„Tu ide o moc a to, ako by sa dala využiť,“ povedal Scytale a podišiel k nádrži člena Gildy. „My Tleilaxania sme presvedčení, že v celom vesmíre existuje len neuhasiteľný hlad hmoty, že energia je jediná pravá pevná hmota. A energia je schopná učiť sa. Dobre počúvajte, princezná: energia sa učí. Toto nazývame mocou.“

„Zatiaľ ste ma nepresvedčili, že dokážete poraziť imperátora,“ prehodila Irulán.

„Zatiaľ sme o tom nepresvedčili ani sami seba,“ zatiahol Scytale.

„Kam sa len pozrieme,“ pokračovala Irulán, „všade máme do činenia s jeho mocou. Je Kwisatz Haderach, ten, ktorý môže byť na viacerých miestach súčasne. Je Mahdí, ktorého najmenší rozmar sa pre misionárov jeho Kwizarátu stáva neodvolateľným rozkazom. Je mentat, ktorého myseľ predstihuje najsilnejšie počítače starej éry. Je Muad'Dib, ktorý vydá príkaz fremenským légiám a tie vyvražia celé planéty. Je jasnovidec a číta budúcnosť. Po jeho genóme túžia benegesseritky...“

„Poznáme jeho vlastnosti,“ skočila jej do reči Ctihodná matka. „A vieme, že tá ohavnosť, jeho sestra Alia, má rovnaký genóm. Ale zároveň sú ľudia – obaja. Takže majú aj slabiny.“

„A kde sú tie ich ľudské slabiny?“ spýtal sa tvárotanečník. „Budeme ich hľadať v náboženskej vetve jeho džihádu? Mohol by sa proti nemu postaviť imperátorov Kwizarát? A čo občianska vláda veľkorodov? Môže kongres Landsraadu urobiť viac, než len slovne protestovať?“

„Je tu jedno riešenie a nazýva sa Combine Honnete Ober Advancer Mercantiles,“ povedal Edric a obrátil sa v nádrži. „CHOAM je obchodná spoločnosť a v obchode ide o zisk.“

„A čo tak zapojiť imperátorovu matku?“ ozval sa Scytale. „Pokiaľ viem, lady Jessica žije na Caladane, ale často so svojím synom komunikuje.“

„Tá odporná zradkyňa,“ prehovorila Gaius Helena Mohaimová úplne vyrovnaným tónom. „Ach, keby som sa tak mohla vzdať vlastných rúk za to, že ju vycvičili.“

„Naše sprisahanie si vyžaduje nejakú páku,“ povedal Scytale.

„Sme viac než len sprisahanci,“ namietla Ctihodná matka.

„To áno,“ prisvedčil Scytale. „Máme energiu a rýchlo sa učíme. Vďaka tomu sme pravá nádej, zaručená spása ľudstva.“ Vyslovil to tónom určeným na absolútne presvedčenie, čo bol z úst Tleilaxana azda najväčší výsmech.

Zrejme len Ctihodná matka pochopila ten významový odtieň. „Prečo?“ adresovala otázku Scytalovi.

Skôr než stihol tvárotanečník odpovedať, Edric si odkašlal a vyhlásil: „Netárajme tu filozofické nezmysly. Všetky otázky sa dajú zjednodušiť na jedinú: ‚Prečo niečo existuje?‘ A všetky otázky súvisiace s náboženstvom, obchodom a vládou sa dajú zhrnúť do tejto: ‚Kto